

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

VII. tečaj.

V Gorici, 1888.

12. zvezek.

Ob avstrijskem romanju.

In bo ena sama čreda in en sam pastir.

Jan. 10, 16.

Slabotnemu človeškemu razumu so poti božje previdnosti nezapopadljivi. Ali da je Bog, ki vlada svet, in človeški rod, kaker se brani in vpira po svoji prosti volji in podedovanem grešnem nagnjenju, vender le vodi do vedno višje dušne popolnosti, dokler ga zbere vsega v eno družino, kaker ovčar ovce v eno samo ograjo, to nas uči vera, to nam pravi zdrava pamet, to nam kaže tudi vsa svetovna zgodovina, zlasti in najsi-jajniše zgodovina svete katoliške cerkve. Pa zgodovine starih časov, dogodkov negdanjih dni zdaj ne mislimo razkladati; saj vidimo se svojimi očmi več kaker moremo tukaj se slabim peresom popisati, v jasni luči vidimo roko vsegamogočnega očeta nebeškega, ki vlada nad cerkvijo Kristusovo. Kar se je godilo po vesoljnem svetu ob koncu preteklega leta in ob začetku tekočega, ter se godi še vse do zdaj, ko to pišemo, to mora tudi vporni pameti spričati, kje je božje delo, ketera je prava cerkev, ketera vera od Boga nam dana.

Previdnost božja je dopustila, da je papež ostal brez deže-

le, brez posvetne moči, da je celo tako rekoč jetnik v svoji hiši — zakaj? to Bog sam ve. Vender vidimo očitno tudi mi, da se je tako v čistejšem blesku pokazala neizmerna velikost njegove duhovne veljave in oblasti, ki jo spoštuje in priznava cel svet. Kralji in cesarji, mesta in dežele, narodi in njih zastopniki, katoličani in krivoverci, zedinjenci in ločenci, celo mohamedani in ajdje so se z največim spoštovanjem poklonili sivemu starčku, ki v Vatikanu zapert modro vlada katoliško cerkev. Od vseh krajev sveta so prišli poslanci z dragocenimi darovi; vdanostnih pisem se je pisalo brez števila; od vseh strani je nosil telegraf čestitanje in voščila. Ni je vere, ni je cerkve na svetu, ki bi imela poglavarja, ki bi se le kaker senca telesu mogel primerjati našemu svetemu očetu, rimskemu papežu.

V resnici! en sam pastir je, in celemu svetu mora biti jasno, kje je čreda, h kateri se imajo zbirati ovce Kristusove. Najterji nevernik mora priznati, edino ta cerkev more biti, katera bo enkrat obsezala ves človeški rod; in kaker od negdaj, tako se ona zlasti zdaj po pravici imenuje katoliška cerkev, to je vesoljna, sploh razširjena. Saj pač ni več ljudstva na zemlji, kjer ne bi imela spoznavavcev, bodi si dosti, bodi si malo; in, kar je zlasti znamenje vesoljnosti, ona je ohranila iz starodavnih časov do današnjega dne vse razne kerščanske obrede z njihovimi posebnimi navadami in pravicami in vse jezike, ki so jih modri in sveti možje kedaj rabili pri božji službi, da se je je moglo verno ljudstvo z razumom in vso koristjo vdeleževati. Zares tudi tu vidimo razločno previdnost božjo, ki čuje nad vesoljno cerkvijo, ker je gotovo, da imajo razni rodovi na zemlji različne zmožnosti in nezmožnosti in morajo pravega Boga v vesoljni cerkvi vsaki po svoje častiti, da bo njihovo češčenje resnično in priserčno. In kedo bo naposled tajil, da se kerščanstvo po neverških deželah le tam prime in zaterdno vkorenini, kjer se more duhovništvo nadomeščati z domačimi ljudmi? Dosedanje misijonske skušnje pa kažejo, da bodo mogli marsikje to le katoliški misijonarji gerškega obreda se starimi pravicami tega obreda doseči.

Ne straši se, kerščanski, katoliški bravec! Pravi katoličan mora vedno sè vso spoštljivostjo govoriti o vseh obredih, ki so z enako pravico katoliške cerkve obredi. Za stare, častitljive jutrovske obrede naš slavni zlatomašnik, sveti oče Leon XIII., ka-

ker je sploh znano. celo s posebno ljubeznijo skerbe, ker vedo, da se ravno po njih, kakor smo rekli, vesoljnost Kristusove cerkve celemu svetu vedno očitniše kaže, in da se bodo prav po tem spoštljivem priznavanju tudi drugi kristijani, ki so dozdej še odcepljeni od Rima, najprej dali pridobiti za katoliško edinost.

Že je torej, to vidimo, vže je na zemlji pastir, ki ga pozna cel svet, in veselimo se, predragi rojaki slovenski, ta pastir so naš sveti oče, rimski papež; hlev pa, ki ima enkrat sprejeti vso čredo Kristusovo, to je prav ta sveta katoliška cerkev, v kateri naš rod Bogu služi, kar so predede naše kerstili oglejski mašniki, kar sta jih pred več ko tisoč leti podučila in poterdila v veri sveta brata Ciril in Metod. Pač se po pravici smemo veseliti, po pravici se smemo srečne šteti, ker nas je oče v nebesih pred toliko drugimi rodovi tako zgodaj že poklical v pravo cerkev svojega Sinu in do današnjega dne v njej ohranil. Ali ne le veseliti se smemo, tudi hvaležni moramo biti Bogu za toliko milost in vredne se je izkazovati; drugači bi nam nič ne hasnila. Le tolikanj ostrejše sodbe bi se nam bilo bati, ker se bo dosti térjalo od tega, kateri je dosti prejel.

Da se pa vredne izkažemo svojega poklica in hvaležne zanj, bodimo kristijani, katoliški, ne le po imenu, temuč po vsem svojem življenju, in skušajmo, koliker nam okoliščine dovoljujejo, tudi druge pridobiti za našo sveto vero, našo sveto cerkev.

Sicer, ako bi lepo bilo ponašati se sè zaslugami, bi se že smeli ponašati tudi mi: Tudi od nas so šli misijonarji oznanjevat vero Kristusovo v daljnje, divje dežele; tudi pri nas se je darovala mnoga terdo zaslužena petica za razširjevanje kraljestva božjega mej nevednimi in nevernimi rodovi! Naj nam ne zmanjka tudi nadalje radodarnih rok, ne boječih se zgube, ko posojajo Gospodu; naj nam ne zmanjka pogumnih mož, pripravljenih življenje dati za brate, ki sede v temi in v smertni senci! Ali pri tem nikar ne pozabimo svojih najbližnjih bratov, ki jih sicer davno že obseva zgodnje jutranje sonce, pa jih sè svojimi nizkimi žarki ne more ogreti h krepkemu, veselemu kerščanskemu življenju. Če je že vsaki verni katoličan dolžan, koliker le more, delati za zedinjenje pravovernih kristijanov, veže gotovo ta dolžnost tolikanj bolj nas, ketere je previdnost božja od ene strani, po veri in omiki, vcepila na zapad, od druge, po rodu in jeziku, v zvezi pustila sè vshodom.

Častitljivi slovenski škof, blagi Slomšek, nam je vstanovil bratovščino svetega Cirila in Metoda, da bi z molitvijo pomagala doseči ta namen, — in kedo more tajiti, da ni molitev za to naj-mogočnije orodje? Vender po pregovoru našega ljudstva „Bog pravi: Gomaraj, da ti bom pomagal“; njegova sveta volja je, ne le, da molimo, da ga prosimo, česar potrebujemo, temuč, da tudi delamo, da se trudimo sami z močmi in pametjo, ki nam jo je dal za to.

Ali naj torej preobračat gremo gerke? ali naj sè silo, ali z dokazovanjem njihovih zmot jih priganjamo v zvezo z Rimom? Vse to nam ni mogoče in zastonj bi bil pač tudi ves trud, ke bi se kaj takega latili. — Kaj nam potemtakem ostane? kaj moremo storiti v pospeševanje tako svetega namena? — Kaj?! Kristijani smo mi, kristijani so oni. Naši in njihovi škofje in mašniki so pravi škofje in mašniki. Sveti zakramenti pri nas, sveti zakramenti pri njih — vsi so pravi zakramenti, ki jih je Gospod Jezus Kristus zapustil svoji cerkvi. On sam je v podobi kruha resnično pričujoč v njihovih cerkvah ravno tako kaker v naših. Ali ni to zadosti, da jih imamo spoštovati, da jih imamo ljubiti kaker svoje prave brate v Jezusu Kristusu? In ravno to spoznanje, spoštovanje, ljubezen, to je, kar upamo, da nas bo čedalje bolj zblížalo, da nas bo tudi popolnoma zedinilo, keder pride dan, ki ga je Bog za to odločil, in — recimo naravnost in brez straha, zedinila nas bosta sè svojo mogočno priprošnjo pred Bogom sveta brata Ciril in Metod, zedinila nas bo njihova zapuščina, sveta pravica naša, poterjena od toliko poglavarjev vesoljne cerkve in na tako slovesen način priznana tudi od ljubljenega našega svetega očeta Leona XIII., zedinila nas bo ta sveta pravica, ne, nikaker ne proti volji naših višjih pastirjev, nikaker ne v kaki narodni odcepljenosti, temuč v resnični edivosti vesoljne cerkve Kristusove. S tem svojim prepričanjem ne namerjamo nagovarjati nikoger, da bi se kje poganjal za djansko oživljenje te pravice po napačnem potu, ob času, ko iz znanih vzrokov ni upati vspeha. Pravica pa ostane zato vender le pravica, slovenski jezik bogoslužni jezik katoliške cerkve poterjen od ravne tiste najvišje oblasti kaker latinski in gerški. Gdor je katoličan, tega ne sme prezirati nigdar, niti tajiti. Če so judje, lutrovci in kaljvinci zoper, vemo, da niso zoper iz ljubezni do katoliške cerkve, ki bi jo sterli raji denes ko jutri. Ako

jim je že zdaj premogočna, kaj bi bilo še le, tako si morajo misliti, ke bi se posrečilo združenje! Gdo bi se mogel še vstavljati zedinjeni vesoljni cerkvi Kristusovi? Kaker je torej njim zoperu vsaki najmanjši korak v tem nameru, tako bi moral katoličanu svet biti in hvale in pomoči vreden. Glede naše ljubljene avstrijske domovine pa si upamo reči sè vsem prepričanjem: kar koristi katoliški cerkvi, to ob enem koristi tudi Avstriji.

Ta edinost pa nas spominja še neke druge, silno potrebne edinosti. Hujša in za milijone in milijone pogubniša od stare jutrovske je nova „shizma“, ki jo imamo tako rekoč v svoji hiši, prepad, ki po neketerih katoliških deželah vže grozovito široko zija, prepad mej učečo in poslušajočo cerkvijo. Kako je v tem oziru na Francoskem in Laškem, je znano. In ne mislimo edino na tisto gospodo, ki ima vlado in oblast v rokah, da jo rabi v zatiranje katoliške cerkve in njenih naprav. Ta gospoda se večinoma sama že več ne prišteva katoliški cerkvi; njena cerkev je „framasonstvo“, njen mesija Antikrist. Mislimo na množine omikanih in preprostega naroda, ki naravnost še ne taje svojega katolištva, v djanju pa, kaker pričajo o petkih meso, ob nedeljah prazne cerkve in druge podobne in še hujše prikazni, v djanju se malo menijo zanj. Na Ogerskem je pred ne še davnim časom kardinalj-primas, sprevidevši, kako raste v njegovi domovini to zlo, sam povzdignil svoj glas, opominjevaje svetovne stanove, naj bi ne mislili, da ni njim nič mari, kar se cerkve tiče, da naj se s tem le duhovščina vkvarja. Kaker bi bili katoliška cerkev le papež, škofje in mašniki!

Po slavenskih, pa tudi po nemških katoliških deželah, to moramo z veseljem priznati, ni prišlo celo tako daleč in se tudi zdaj vidno še na bolje obrača, kaker se je ravno o priliki zlate maše sv. očeta Leona XIII. zadosti očitno pokazalo. Pri nas zlasti, mej Slaveni, so v omikanem lajištvu novo zajemanje zbudili za cerkvene zadeve, kaker ni treba še le dokazovati, Leon XIII. sami; saj bi moral biti derven narod, ki bi se ne zgenil po vsem tem, kar so za nas storili sv. oče, gerdo nehvaležen in nevreden bi bil dobrote in pravice, ki so mu jo priznali in pohvalili, ako bi se ne zmenil zanjo, ako bi si je ne upal braniti zoper zatajevanje, preziranje in napade, naj pridejo od koder koli si bodi. Ta obramba je dolžnost celega naroda, zlasti tudi njegovih svetovnih veljakov. Mi pa, ki smo postavljeni v sveti

cerkvi učitelji, voditelji očitne božje službe in delitelji milosti njegovih, mi, menim, da se smemo veseliti, gledajoč, kako se začnjenja oživljati kri v udih, ki so bili oderveneli, ki so bili celo odmerli videti; mi, menim, moramo hvaliti Boga, da se naše svetovno „razumništvo“ tudi čuti delom črede Kristusove, da se tiče tudi njega, kar se tiče njegove cerkve. Ne recimo berž, da je vse le hinavstvo, da izvira vse le iz pregrešnih namenov. Skušnja nas uči, da je mnogokrat serce katoliško, tudi kjer se ne kaže po unanjem. Vabimo torej, ne odganjajmo! In če je bil kedo res zgubljen, mertev, pa se je našel, pa je oživel, sprejmi-mo ga, objemimo ga s tisto prizanesljivo ljubeznijo, ki vse veruje, vse upa, vse poterpi. Opominjajmo, kjer je res treba, učimo, svarimo! pa ljubeznjivo, po očetovsko, po domače, da se ne bo farizejski ptujec rogal našim slabostim, da nam ne bo precejal komarjev, ko sam požira kamele.

Tako bodi vsaj v naši domovini v resnici en sam hlev za vse, sveta katoliška cerkev, pod enim samim pastirjem, Jezusom Kristusom, in enim najvišjim namestnikom njegovim, rimskim papežem. Kar je v naši mali moči, pa pomagajmo, kaker smo rekli, da se ta namen tudi drugod doseže, kaker to želi vsaki dober kristijan, kaker žele zlasti naš sv. oče papež, ki ob svoji zlati maši, kaker pišejo v najnovejši okrožnici, „niso pozabili prositi darov milosti božje nad tiste, ki žive dozdej še zunaj edine rešilne ladje; k temu jih je nagnilo hrepenenje, da bi vsa ljudstva in vsi narodi, bratovsko zvezani v veri z vezjo ljubezni, berž se zbrali v en sam hlev pod enim samim pastirjem“.

Ob slovesni priliki, ko so romali iz naše častitljive, katoliške Avstrije zastopniki vseh raznih narodov njenih v kerščanski ljubezni združeni k svetemu očetu; ko so tam bili v gorečem navdušenju pri Njih sveti maši v veliki cerkvi svetega Petra; ko so jih sprejemali in blagoslavljali sveti oče v svojem slavnem Vatikanu: tedaj smo pisali te preproste verstice. Pisane so brez nevolje in očitanja, brez posvetnega ali sploh postranskega namena, z ljubeznijo do vseh, malih in velikih (ljudje smo vsi!), in le gdor jih bo tako sodil, jih bo sodil pravično. Sicer pa naj bodo izročene in priporočene Bogu, kterelega časti veljajo, kateri jim tudi sam more dati dober vspeh. „Niti ta, ki sadi, je kaj, niti ta, ki zaliva, temuč, gdor rast daje — Bog.“

Življenje in delavnost sv. Franciška Solana, misijonarja Peruanskega.

(P. F. H.)

X. Poglavje.

Častitljiv grob.

Spremili smo našega svetnika po njegovem zemeljskemopotovanji do groba. Lahko si mislimo, da so ga nebeški prebivalci, ko je prišel v veselje, ki ga ni videlo nobeno človeško oko, ne slišalo uho in okusilo serce, priserčno sprejeli in pozdravili v svoji sredi. Trojedini Bog pa mu je tako rekoč izročil zakladnico svojih milosti, toliko čudežev se je zgodilo ob njegovi smerti. S tem je Bog pokazal, da so resnične besede svetega pisma: „O Bog, tvoji prijatelji so nad vse poveličani.“ (psal. 138, 17.) in zopet „Tako se časti oni, ketelega hoče kralj častiti. (Est. 6, 9).

Celo popoldne 15. julija je bila na grobu svetnikovem cerkev kar natlačena. Ta se je priporočal v tej, drugi zopet v kaki drugi zadevi, saj ves človeški rod zdihuje pod raznimi betežnostmi.

Komaj so po pogrebu ljudje zapustili cerkev, prikrevlja z berlami neka gospa, Eleonora pl Satomajor, moliti, da zadobi pomoči, zakaj zdravniki so njeno bolezen na nogah razglasili kot neozdravljivo. Pobožno moli na grobu Na enkrat ne čuti več bolečin. Seže po berle, da bi vstala, pa glej! noga je bila zdrava. Ni potrebovala več berelj; brez njih je hodila. Na ves glas je klicala: „Solan mi je pomagal! priporočujte se mu!“ — Ravno tisti dan je popolnoma ozdravela tudi Evfemija Pareja. Imela je strašno bolezen, „božjast“; tudi se je tresla po vsem životu. V enem trenutku jo je bolezen zapustila za vselej. — Podobnih čudežnih dogodkov je še več bilo ta dan. Razume se, da se je o njih govorilo po vsej Limi.

Tudi namestni kralj je slišal o teh dogodkih. Domisli si, da bi bilo dobro, da si mesto oskerbi podoba vmerlega svetnika. Pošlje torej k samostanskemu predstojniku najslavnejšega slikarja limskega Dominika Gomesa, naj naslika mertvega. Po noči so odkopali truplo, ki je bilo podobno bolj spečemu kaker merliču.

Ko je slikar zveršil delo, so zopet zabili trugo ter jo položili na poprejšnje mesto. Ljudstvo za to ni vedelo; ni mu bilo pa mogoče zabraniti vhoda v podzemeljsko kapelico, kjer je hotelo na grobu sv. Solana opravljati svojo pobožnost. Dà, po več dni hoda so romali ljudje, da se zahvalijo svetniku za vslišane prošnje. Ni prostora, da bi tu popisal vse dogodke, ketere nam poročajo popisovalci njegovega življenja.

Čez šest mesecev po svetnikovi smerti so zopet odperli trugo. V Limo je prišel generalni komisar P. Didak Altamirano, škof iz Kartagine, ki je bil iz reda sv. Frančiška. Hotel je svetnika še enkrat videti, ker ni bil pričujoč ob njegovi smerti in pogrebu. Da ne bi vznemirjali ljudi, ki so bili vže tako čez mero navdušeni za svetnika, so odperli grob zopet ponoči. Le redovniki so bili pričujoči. Truplo je bilo še nespremenjeno, kakor na dan pogreba. Iz odperte truge je puhtela prijetna dišava. Potem so trugo zopet zabili in jo položili na staro mesto.

Narod je Solana vže tako bolj častil, kakor je v takem primeru od sv. cerkve dovoljeno. Frančiška sv. katoliška cerkev še ni bila mej izveličane prištela, in vže so spremenili kraj, kjer je počival, v krasno kapelo. Poleg groba pa so postavili prelep oltar, na katerem naj se na čast Solanu bero sv. maše. Verni so opravljali njemu na čast pa razne pobožnosti in lepotičili kapelico z raznimi podobami in cveticami. Tudi so hoteli, da naj svetniku na čast noč in dan gore sveče in svetilnice.

Še bolj se je češčenje Frančiška Solana pomnožilo, ko je nekaj let pozneje generalni komisarij P. Janez Moren Verdugo dal truplo iz preproste lesene truge preložiti v dragoceno iz cedrovega lesa, ki je bila zaklenjena s tremi ključi, enega je hranil predstojnik samostana, druga dva pa definatorji pokrajine. To trugo so položili še v drugo lepo izdelano in z gerboma mestnim in nadškofovim okrašeno. To trugo so postavili na poprejšnji grob. Spred pa ste goreli dve lepo izdelani sreberni svetilnici, kateri so v zahvalo omislili prebivalci mesta Lime. Nekaj let pozneje je gospa Mensija de Silva priredila v frančiškanski cerkvi lepo opravljeno kapelo, kjer naj počivajo ostanki svetnikovi. Ta gospa je bila namreč na priprošnju sv. Solana, ko je bil še živ, kakor sem vže tudi omenil, rešena hude nevarnosti ob porodu. Ko jej mož vmerje, hotela je v cerkvi za rajnega moža v stranski kapeli, precej zapuščeni, napraviti lep

grob. V ta namen jo je dala prenoviti in olepšati. Pozneje se pa premisli in jo prepusti iz hvaležnosti do Solana v ta namen, da naj tukaj počiva na oltarji v dragoceni rakvi truplo svetnikovo. Ali ker od cerkve še ni bil svetnikom prištet, njegovega trupla še niso smeli postaviti na oltar. Le podoba njegova je bila naslikana na pokrovu rakve, ki naj pozneje hrani ostanke. Na levi strani oltarja pa je visela na steni tista slika svetnikova, ki jo je bil oskerbel namestni kralj. Vedno goreče svetilnice so jo obdajale. Pobožni verni so se pred njo priporočali priprošnji svetnikovi. Po tej podobi so slikali druge, — in rekel bi, ni bilo v Limi in pa okolici hiše, ki ne bi bila imela podobe našega svetnika. Tudi po starem svetu: Španjskem, Francoskem in Laškem so jih razširjali v raznih oblikah. — Na priprošnjo svetnikovo pa so se godili čudeži za čudeži. Frančišek Solan je bil v novem svetu čudodelnik, kaker je v starem bil in je še sv. Anton Padovanski. V kateri koli betežnosti in boleznih se je kedo k njemu zatekel, vslišan je bil. Nad 600 takih čudapolnih dogodkov s prisego poterjenih so poslali v Rim, da bi zvestega služabnika božjega vverstili mej svetnike.

Zlasti se je kazal Solan posebnega variha in pomočnika otrokom. Marsiketero dete, ki je bilo vže na pragu groba, zadržalo je na priprošnjo Solanovo zopet ljubo zdravje, ali pa je vže mertvo zopet oživel. Naj naštejemo nekaj takih čudnih dogodkov. — Otroka neke zamorke je božjast hudo terla in lomila; že je bil ves sključen in hrom. Zdravniki so rekli, da za nj več ni pomoči in zdravila. Ljudje pa so mater tolažili, da je velika dobrota za otroka, če ga Bog k sebi vzame. Ali materi ljubezen ne vgasne tudi do betežnega otroka. Sine jej misel v glavo, češ, ako zdravniki ne morejo pomagati, more pa Frančišek Solan. Berzo hiti k njegovemu grobu in si oskerbi olja iz lampice, ki je tam gorela. Ž njim polna zaupanja na svetnikovo pomoč, namaže otroka in v treh dneh je bil popolnoma zdrav. — Zopet neka druga žena, Ortis po imenu, je imela otroka, ki je za davico vže vmiral. V obupnosti zgrabi dete iz zibeli ter je vzdigne k podobi Solanovi in obljubi drugi dan romati k njegovemu grobu, če otroku pomaga. -- In glej! detetu je odleglo. — Neki otrok, deset mesecev star, je padel v neko vodo, ki ga je odnesla, da je slednjič mertev obtičal mej kolesi nečega mlina. Tukaj ga izlečejo iz vode. Neka žena pa še tudi

sedaj ve pomagati; hitro gre po olje, katero je imela iz svetilnice na Solanovem grobu, namaže otroka z njim, in preden je preteklo pol ure, je dete bilo že zopet zdravo in veselo. — Dà, zaupanje na svetnikovo pomoč, je šlo, rekel bi, celo do prederznosti. Izabeli de Tores vmerje dete. Žena je bila zavoljo te zgube od prevelike žalosti vsa iz sebe; kaker bi bila nora, tako je divjala. V svoji britkosti zgrabi mertvo dete ter hiti z njim k svetnikovemu grobu. Tukaj moli do noči. Ravno binkoštna nedelja je bila. Slednjič se verne domov, merliča pa pusti na svetnikovem grobu. Drugi dan pride na vse zgodaj v cerkev; njen ljubček je bil še mertev, kaker poprejšnji dan. Ali to jej ne vzeme zaupanja. Zopet poklekne h grobu, moli, zdihuje in tarna, da se vsem pričujočim smili v serce. Tudi da brati sv. mašo svetniku na čast. In glej, mej povzdigovanjem se začne otrok gibati in jokati! Mati, od samega veselja vsa iz sebe, zgrabi dete, ga poljubuje in hvaležno vzdigne proti oltarju. — Podobnih dogodkov nam še več sporočajo pisavci življenja Solanovega. Pač so torej resnične besede Nicenskega cerkvenega zbora, ki imenuje ostanke svetnikov „studene c iz veličanja“. Sv. Janez Damascen pa pravi: „Bog je v svetnikih zapustil svoji cerkvi zdravih vrelcev, iz katerih vedno izvirajo božji darovi ter ozdravljajo bolečine in betežnosti vsem, ki se jim sè živo vero in zaupanjem priporočajo. Kaker merzel studene c pogasi žejo trudnemu popotniku, tako najde pri svetniških ostankih bolnik zdravje, žalostni tolažbe in stiskani pomoči“.

Glede na te čudeže, ki so se precej po smerti našega svetnika godili, je prosilo mesto Lima, da, vsa pokrajina Tukumanska, ki je bila priča tudi njegovih čudodelnih dejanj še v življenji, naj v Rimu razglasijo Frančiška Solana za svetnika; saj so ga vže tako ob življenji in po smerti vsi imenovali le „svetnika“. Generalni prokurator frančiškanskega reda P. Mihael Roka se je bil obrnil v tej zadevi vže 29. julija 1610 l., torej precej po smerti svetnikovi do Limskega nadškofa s prošnjo, naj stori potrebne korake, da cerkev Solana prišteje mej izvoljene. V ta namen so bili zaslišani vsi, ki so bili priče kakega čudeža ali pa so sami na svetnikovo priprošnjo zadobili čeznatorno pomoč. Vsi so morali s prisego poterediti, kar so poročali. V kratkem času so nabrali okoli 600 tacih dogodkov. Poterdili so jih s prisego ljudje raznih stanov in dostojanstev, cerkvenih in svet-

nih. Nihče ni mislil, da bo temu cerkev delala še opovire, in da ne bi imelo mesto Lima kmalu svojega svetnika. Ali v teh zadevah katoliška cerkev jako previdno in počasi postopa. Leta 1612 so poslali iz Lime papežu Pavlu V. vse spise zadevajoče življenje Frančiška Solana. Tudi prošnje mesta Lime, vseučilišča in španjskega kralja Filipa III. so bile spisom pridejane. Smert papeža Pavla V. in kralja Filipa III. je to zadeva zopet zavlekla. Nove prošnje so dohajale v Rim. Papež Urban VIII. je leta 1625. v listu (breve) dovolil, naj poizvedujejo povsod, kjer je živel Solan, o njegovem življenji in čudežih, ki so se godili na njegovo priprošnjo. Na dá se popisati veselje, s katerim je Lima sprejela to papeževo pismo; ljudske veselice so se obhajale in mesto je bilo praznično opravljeno. Nad vse slovesno so po mestu razglasili, da se bode 27. dan februarja 1626 ob deveti uri mej slovesno službo božjo, — bila je ravno druga predpelnična nedelja, — prebralo papeževo pismo.

Zdaj so pričeli priče na novo izpraševati. Mej tem je preteklo eno leto. In vedno so se godili novi čudeži, ki so narod navduševali za svetnika. Limsko mestno starašinstvo je izvolilo leta 1629 Frančiška Solana za posebnega patrona mesta in obljubilo, da hoče na vse čase obhajati d r u g i d a n julija kot praznik, v ta namen da bi Bog na Solanovo priprošnjo prizanašal mestu sè šibo potresa. Tudi je starašinstvo sklenilo vsako leto plačevati po dve sto cekinov za stroške posvetničenja Solanovega. Vže prvo obletnico je praznovalo mesto nad vse slovesno. Ali veselje je k malu splavalo po vodi. Iz Rima je prišla vest, da je papež Urban VIII. za vse čase zapovedal, da se sme še le čez 50 let po smerti kakega v slovesu svetosti vmerlega pričeti obravnava o njegovem posvetničenju. To je bila huda poskušnja za vnete častivce sv. Frančiška Solana. Vender so se tolažili s tem, da bodo v Rimu pri njihovem svetniku naredili izjemo, ker je Solan vmerl veliko poprej, kaker je bila v Rimu izdana ta določba. Zato je odpotoval frančiškan Aljfonz Keto v Rim s posipi življenja in čudežev, ki so bili s prisego poterjeni.

Ravno je bilo nekaj bark kraljevega brodovja pripravljenih, da odpeljejo na Španjsko nekaj zabojev zlata in srebra. Na eni teh bark odrine tudi P. Aljfonz Keto proti Rimu. Ali komaj je prišlo brodovje na široko morje, nastane velika tišina, da le sapice ni bilo. Sonce je hudo pripekalo, barke se z mesta kar

premeknile niso. Mornarjem je jelo tesno prihajati pri serci, ker so se bali, da jim poide pitna voda, preden pridejo do suhega. V tej stiski se spomnijo na dragoceni zaklad, ki ga je imel redovnik pri sebi — podobo Frančiška Solana. Zapovednik barke veli obesiti to podobo na jambor. Vsi pokleknejo in prosijo svetnika pomoči. In glej! ko še molijo, napne veter jadra in žene barke proti suhi zemlji. Poveljnik zbere svoje ljudi na krovu ter slovesno dá barki v zahvalo ime „Frančišek Solan“. — Vender ni trajalo dolgo njih veselje; zopet nastane tišina in barke se ne ganejo naprej. Z novim zaupanjem se zatečejo k svetniku, in zopet prične pihati močan veter, ki je gnal barke po morski gladini. Na enkrat pa se sliši v temni noči strašan pok in vpitje iz sto in sto gerl. Ena barka je zadela ob skalo in razbila se je. Klicaje Solana na pomoč poskačejo mornarji v v morje, da se rešijo. Druga barka hitro obesi na jambor svetilnico, da bi mornarji videli rešiti se. In res vseh 400 ponesrečenih se je rešilo na krov barke „Frančiška Solana“. Pa komaj so bili vsi na krovu, kar zapazi poveljnik, da žene veter barko na ravno tisto nevarno mesto. Hitro stisnejo jadra, in poskušajo priti na nasprotno stran. Ali kaj more človeška moč proti silnemu vetru! Menili so vže vsi, bilo jih je nad 1000 na krovu, da se jim bliža zadnja ura. V tej stiski se zopet sè zaupanjem zatečejo k Frančišku Solanu in obljubijo njemu na čast razne slovesnosti, če jih reši gotove smerti. In glej! na enkrat prične pihati nasproten veter, ki žene barko proti suhi zemlji. Drugo jutro so srečno prišli v пристanišče Panamá. Sedaj jim je bilo le še na skerbi, da rešijo zaklade, ketere jim je bilo požerlo morje. Tudi to se jim posreči na priprošnjo Solanovo. Dobili so iz morja vse zaboje zlata in srebra. V zahvalo za to rešitev si je kraljevo brodovje izvolilo Frančiška Solana za svojega posebnega patrona. Takisto je storilo 1631 tudi mesto Panamá in več družih mest po južni Ameriki.

Ali vse prošnje, tudi španjskega kralja Filipa IV., ki je odobril vse naredbe svojih činovnikov po raznih pokrajinah novega sveta, — ostale so v Rimu brez uspeha. Dà, goreči častivci apostolskega moža so morali preterpeti še drugo poskušnjo pokorščine. Papež Aleksander VII. je leta 1656 zapovedal, da naj se truplo služabnika božjega Frančiška Solana odstrani iz kapele in položi na kraj, ki je odločen za pokop drugim redovnikom.

Enako se morajo odstraniti od njegovega groba tudi vse svetilnice in podobe njegove z očitnih krajev dotlej, da se doverši preiskovanje o njegovem življenji in čudežnih delih. Kedor bi tega ne storil, zadela bi ga kazen izobčenja. Sè žalostnim srcem so se vdali častivci temu vkažu; zlasti priprostim Indijanom ni šlo v glavo, češ, zakaj bi ne smeli častiti svojega največega dobrotnika in čudodelnika; težko so sprevideli, da bodo s pokorščino do katoliške cerkve najlepše častili svetnika.

Mej takimi in podobnimi dogodki je preteklo pol stoletja po Solanovi smerti. Dohajale so vedno nove prošnje v Rim. Leta 1665 so slednjič pričeli preiskavo o njegovem življenji; ta je trajala celih deset let. Leta 1675 je takratni papež Inocencij X. razglasil slovesno, kaker se to godi, v cerkvi sv. Petra, da je služabnik božji Francišek Solan apostelj Peruvanski od katoliške cerkve vverščen mej število „izveličanij“, in da ga smejo očitno častiti v njegovem rojstnem mestu Montilji, v Limi in v Tukumaniji, kjer je delal v vinogradu Gospodovem, s tem da se mu na čast beró sv. maše in molijo cerkvene dnevne molitve. Razume se, da je prebivalce po teh krajih to določilo neizrečeno razveselilo.

Vsak bravec pa iz tega tudi lahko sprevidi, kako previdno in počasi postopa katoliška cerkev v tej zadevi. Tudi vsake sence kake zmote se hoče skerbno ogniti. Zahteva, rekel bi, da mora Bog sam svetost svojega služabnika s čudežem poterđiti, kaker bi nam klical z nebes: „To je moj ljubljeni otrok; ljubite in posnemajte ga!“ Pa še potem se katoliška cerkev obotavlja ter razglasi ljubljenca božjega le za „izveličanega“ in dovoli, da ga smejo le po neketerih krajih očitno častiti. Da ga potem slovesno razglasi za „svetnika“, morata se najmanj še dva čudeža zgoditi, katera je cerkev tudi kot taka po natančnem preiskovanju našla in poterđila.

Ko je bil Francišek mej blažene prištet, jeli so ga tudi prebivalci v njegovem rojstnem kraju častiti ter se mu priporočati v raznih telesnih in dušnih potrebah. Hišo, v kateri je zagledal luč sveta, so spremenili v krasno cerkev in jo posvetili njemu. Ta cerkev je bila vedno polna pobožnih častivcev. Razni dogodki so pričali, da se mu niso zastonj priporočali. Marsiketeri betežnik je na priprošnjo sv. Solana zopet zadobil ljubo zdravje, če tudi so mu zdravniki vže rekli, da ssa njegovo bole-

zen in zelišča. Dogodilo se je več takih ozdravljenj, o katerih je moral vsagdo pripoznati, da so očitvidni čudeži. Zlasti se je kazal Solan variha otrokom.

Neka mati je imela vže tri mesece staro dete, ki pa še ni odperlo oči. Slabo znamenje je bilo tudi to, ke mu je kervava tekočina vedno tekla iz oči. Vse je vže menilo, da ostane otrok slep svoje žive dni. Ljudje so jako obžalovali nesrečno dete in njegovo mater. Pa mati se zateče k sv. Frančišku Solanu.

V njegovi cerkvi oskerbi sv. mašo na čast svetniku. Otroka je prinesla v naročji sè seboj. Mej povzdigovanjem je v goreči molitvi zdihovala k Bogu. In glej, oči se otroku odpró, ter prijazno pogleda pervikrat svojo ljubo mater, ki samega veselja na glas vsklikne, da vsi pričujoči prihite gledat čudo. — Enakih dogodkov se nam sporoča še več. Neko dete se je igralo na oknu poleg matere. Na enkrat se preveč nagne ter pade iz družega nadstropja na tla. Mati v tej zadregi zdihne: Oj, sv. Solan, pomagaj! in glej otrok vstane nepoškodovan in hiti veselo k svoji materi. — Neki deček je imel veliko veselje, da je smel zvoniti v cerkvi sv. Solana. Pa kaker so dečki prederzni in razposajeni vže po natori, spenja se tudi omenjeni deček ob oknu stolpa. Na enkrat zgubi ravnotežje ter telebi iz zvonika na tla, kjer obleži, kaker da je mertev. Ljudje prihite in ga nesó v cerkev pred oltar ter molijo in prosijo Solana, naj pomaga dečku. Kmalu se zopet zave in hiti domov k svojim starišem.

O neki gospé, Marija de Akilar po imenu, pripovedujejo tudi tale dogodek. Sè svojo hčerjo in majhino vnukinjo je žive-la v novo sezidani hiši. Gospa je bila jako pobožna; posebno pa je častila Solana in se priporočala njegovemu varstvu. V njeni spalnici je pred podobo svetnikovo noč in dan gorela svetilnica. Nigdar se ni vlegla k počitku, da ne bi bila priporočila hčer, vnukinjo in sebe varstvu sv. Frančiška Solana. Neko noč vzbudi vse iz spanja strašan ropot. S klicem: „O, sv. Solan, pomagaj nam!“ skočijo s postelje. Poderla in razrušila se je vsa hiša, razen spalnice. V stranski izbi poleg spalnice je bila razdrobljena vsa hišna oprava. Le steklenica z oljem, namenjena za svetilnico pred Solanovo podobo, je ostala cela. — Naj kedo tudi terdi, da so taki in enaki dogodki le golo naključje, — ljudje tistega časa niso menili tako. Pripisovali so to le varstvu svetnikovemu.

Največi čudež, kterega je tudi cerkev pripoznala, pa se je zgodil leta 1681. Tega leta je po Španjskem, zlasti v pokrajini Andaluziji, kuga hudo morila in pobirala ljudi. Brez usmiljenja je smert kosila mlade in stare, bogate in vboge. V malem mesteci Montilji je na dan vmerlo 14 do 15 ljudi. Morali so za kužne narediti posebno bolnišnico, da bi prišli strašni morilki vsaj nekoliko v okom. Pa smert je vkljub temu davila v bolnišnici in po mestu. Razumé se, da je v tej stiski marsikedo zdihoval k Solanu in bil morebiti tudi na njegovo priprošnjo obvarovan pred kugo. Ko je pa kuga od dne do dne huja postajala in vsak dan novih žrtev zahtevala, pričeli so po mestu očitne obhode in molitve ter klicali na pomoč sv. Solana. V frančiškanski cerkvi so obhajali večdnevno pobožnost svetniku na čast. Pri sklepu pobožnosti pa so nesli njegovo podobo v slovesnem sprevodu po mestu in do bolnišnice kužnih. Tu se sprevod ustavi; vse zdihuje in prosi pomoči; saj si nihče ni bil svesti, da ga v nekoliko urah kuga ne položi na mertvaški oder. Mej bolnike so razdelili več košev kruha, kterega je duhovnik blagoslovil in prosil, naj bo kužnim na priprošnjo sv. Frančiška v zdravje. Potem se verne sprevod s podoba svetnikovo zopet v frančiškansko cerkev. Bolniki so zavžili od blagoslovljenega kruha in vsi ozdraveli. Od tega trenutka ni nihče več v Montilji zbolel za kugo.

Ta dogodek so tudi sodniki v Rimu spoznali kot očiten čudež. Zato so papež Inocencij XII. leta 1692 privolili, naj se prično preiskave, da se blaženi Frančišek Solan prišteje v versto svetnikov. To pa je trajalo še več let. Leta 1712. so stvar na novo pričeli. Papež Inocencij XIII so vzkazali, naj se vsi čudeži iz novega preiščejo in še le 27. decembra 1726 leta so ga papež Benedikt XIII. slovesno razglasili za „svetnika“. S tem je dobila katoliška cerkev novega priprošnjika pri Bogu. Častivcem sv. Frančiška Solana pa je bila izpolnjena goreča želja.

Še dandanes časte v Ameriki zlasti v južni sv. Solana nad vse slovesno. Mnogo veličastnih cerkvâ je njemu na čast posvečenih. Pobožni romarji pa od daljnih krajev prihajajo na njegov grob in se mu priporočajo v goreči molitvi v raznih dušnih in telesnih stiskah in nadlogah. S takim zaupanjem se priporočajo Amerikanci sv. Solanu kaker pri nas čudodelniku sv.

Antonu Padovanskemu. Da bi našel tudi mej Slovenci mnogo častivcev, — v to naj služi ta spis!

K sklepu pa zdihnimo tudi mi:

O, sv. Frančišek! lepota in slava limske pokrajine, zgled krepostnega življenja na Španjskem; vgor aposteljnov Indijanskih; svetla zvezda katoliške cerkve; svitlo solnce zahodnih dežel, ketere si sè svetlimi žarki krepostnega življenja in čudežev razsvetljeval, ti, ki sedaj hodiš za nebeškim Jagnjetom po nezmernih livadah, deržeč v roki lilijo nedolžnosti, izprosi nam, da bomo posnemali zgled, ki si ga nam zapustil, in tako tudi mi pridemo v nebeško veselje.

Sv. Frančišek Solan, prosi za nas!

Molitev.

O Bog, ki si po svetem Frančišku Solanu pripeljal toliko narodov divjih Indijanov v naročje edino zveličavne katoliške cerkve, prosimo Te, odverni po njegovem zasluženji in priprošnji od nas Svojo ježo, ki smo jo zaslužili zavoljo naših grehov. Dodeli tudi vsem narodom, ki še tavajo v temi nejevere, da spoznajo Tvoje sveto Ime. Po našem G. J. Kristusu. Amen *)

✓ Nekoliko o skušnjavah.

Prevažna reč so skušnjave, kar se tiče duhovnega življenja. Vsaki človek namreč je podveržen skušnjavam, naj bolj pa še tisti, ki želijo v pravi pobožnosti Bogu služiti. Zato mislimo, da ne bo odveč, ako tudi o skušnjavah katero spregovorimo. Veliko je namreč pobožnih duš, ki ne vejo, kako se obnašati, keder jih skušnjave napadajo, in zato so v skušnjavah premagane; te želimo podučiti, kaj naj storijo, da v skušnjavah ne omagajo. Drugi pa so vsi zmešani in preplašeni in v naj večem strahu zastran svojega večnega izveličanja, keder čutijo, da jih skušnjave nadlegujejo; tim mislimo v njihovo tolažbo pokazati, kako velike dobrote Bog pripravlja dušam, keder pripušča, da so skušane.

*) **Opomnja.** Pri spisovanji sem rabil te knjige. 1) Die Glaubenshelden am Throne und in der Bettlerstube. 2) P. fr. Melanius Hinger. Der h. Franciskus Solanus. Wien 1877. I. in II. zvezek. 3.) St. Francisci-Glücklein. 2. 3. 4. letnik.

a) Mnogo jih je, ki mislijo, da je pobožno življenje življenje naj lepšega miru in pokoja; ali keder sami začnejo pobožno živeti, kako se čudijo, da jih tudi takrat skušnjave v miru ne pustijo. Oni so v jako veliki zmoti. Ali mar spremeni pobožno življenje našo sprideno natoro? Ali mar neha človek biti Adamov sin, keder se oklene pobožnega življenja? Ali mar odloži takrat svoja huda nagnjenja, ki smo jih vsi podedovali od naših prvih starišev? In ravno ta huda nagnjenja so, ki nas neprenehoma v greh napeljujejo. S tim je tedaj zadosti dokazano, da tudi pobožna duša nikaker ne more biti skušnjav prosta. Tudi ona se mora boriti sè vsakoverstnimi skušnjavami, zdaj do mesenega poželjenja, zdaj do jeze, zdaj do napuha, zdaj do prevzetnosti itd. Tem skušnjavam, ki jih vzrokuje spačena natora, pa se kaj rade pridružijo tudi tiste, ki prihajajo od sveta, še bolj pa od hudiča. In kako ne? Kako more le misliti duša, ki se je popolnoma vdala službi Gospodovi, da bo prosta serditih napadov zakletega sovražnika našega izveličanja? Keder je bilo naznanjeno egiptovskemu kralju Faraonu, — tako se bere v drugih bukvah Mojzesovih, — keder mu je bilo naznanjeno, da se je izraeljsko ljudstvo v beg podalo, precej je dal pripraviti bojne vozove in vse druge vozove, kar jih je bilo po Egiptu, in je sklical vse vojvode in vso armado in je šel preganjat vbežne Izraeljce. Razlagavci svetega pisma sploh primerjajo tega egiptovskega kralja hudiču. Ta namreč ravno tako dela. Kaker hitro zapazi, da se kaka duša odteguje svetu in se poprijemlje vaje v pobožnem življenji, precej se vname njegova jeza in serditost in začne jo preganjati. Sveti apostelj Peter je naj lepše popisal to jezo in to divjanje hudobnega duha, ker ga imenuje leva, ki neprenehoma erjovi okoli človeka in gleda, kako bi ga pogoltnil. „Vaš sovražnik, hudič, hodi okoli, kaker erjoveč lev, in išče, koga bi požerl“. Kedor koli tedej si, ki se želiš posvetiti službi Gospodovi, nikar si ne obetaj miru in počitka in raznoverstnih sladkosti in prijetnosti, ampak za vojsko bodi pripravljen, kaker te opominja sveti Duh, rekoč: „Sin moj! keder se pripravljaš Bogu služiti, stoj terdno v pravičnosti in strahu in pripravi svojo dušo za skušnjavo“. Tudi Job primerja življenje pobožnega človeka neprestani vojski: „Vojska je življenje človekovo na zemlji“. Iz tega izreka se pa tudi še učimo, kako se mora kristijan v skušnjavah obnašati, da ne bo obnemogel. Kaker mora namreč vojak v zemeljski vojski serčan biti, oborožen in stanoviten, ako hoče, da bo pre-

magal svojega sovražnika, ravno tako mora kristijan, vojščak Kristusov, v duhovni vojski sè serčnostjo, orožjem in stanovitnostjo postaviti se v bran skušnjavam, svojim nasprotnicam, da ga ne bodo dobile v svojo oblast.

Kristijanu, ki želi srečno premagati skušnjave, je treba pred vsim drugim pogumnosti in serčnosti. Serčnost je začetek, je tako rekoč naskok za vsako večje podvzetje, je zastava dobrega vspaha, je prva pogoja vsacega pridobitka. Zakaj so bili v toliko vojskah zmagovavci Cezar, Aleksander, Karol Veliki, Napoleon in drugi? Naj bolj zato, ker so bili hrabrega in serčnega značaja. Serčan mora biti tudi vsak, kedor se poda na duhovni boj, da odbije ljute napade mesa, sveta in hudiča. Da, ljube duše, ki ste se hrabro odrekle zapeljivemu svetu in njegovim vabilom, ki ste začele hoditi za Kristusom! zagrizeni sovražniki vašega izveličanja se vzdigujejo zoper vas; ako hočete, da vas ne zatarejo, potreba je, da ste zares hrabre in serčne, kaker se spodobi vojščakom Kristusovim, in da ste pripravljene vse prenesti iz ljubezni do njega. Ako more svet hraber biti in serčan, ko vender samo za praznimi, zemeljskimi rečmi leta, zakaj ne bi mogli biti tudi mi, ko vemo, da nam gre za duhovne zmage in dobrote, s katerimi se pač nič na svetu ne da primerjati. Ali je morebiti kaka primera mej minljivimi, posvetnimi rečmi in mej duhovnimi, neminljivimi? Kaj še! Večna resnica pravi, da vse na svetu ni nič proti človeški duši, da posestvo vseh kraljestev na zemlji ne more nadomestiti tudi male izgube na duši. „Kaj pomaga človeku, če bi ves svet pridobil, na svoji duši pa škodo terpel? ali kaj bo človek dal v zamenjo za svojo dušo?“ Ne, ne! kristijan se ne vojskuje za prazne reči, ne za malovredne dobičke tega sveta; on se trudi za pravico in resnico, za Jezusa Kristusa, za njegovo večno kraljestvo, za svojo lastno večno srečo. To nam mora biti močan nagib, da se nevstrašeno in velikodušno zoperstavljamo sovražniku in da se z nepremagljivo serčnostjo bojujemo, naj bo že vojska tudi še tako težavna in truda polna. In kako nas opominja sveti Apostelj? „Oserčite se v Gospodu“, pravi „in v njegovi veliki mogočnosti!“ Tu imamo drugi nagib, ki nas priganja, da serčnosti ne izgubimo; zakaj od nas se ne tirja, da bi se zanašali samo na svoje lastne moči, ampak neskončni Bog nas podpira sè svojo vsegamogočno roko.

Kedor se je vpisal v vojno Kristusovo in hoče zmago dobiti nad duhovnimi sovražniki, njemu je treba drugič orožja.

In kakošno je to orožje? Orožje v naši vojski ni zemeljsko, to je gotovo, ampak je duhovno orožje, katero ima 10 Bogu tako moč, da se ž njim razrušijo vse terdnjave in razdenejo vse zvižaje nasprotnikove. Tako uči spet sveti apostelj Pavel. Mej drugim je čuječnost in molitev tako mogočno orožje, s katerim se zmirom lahko branimo in nam nigdar ni treba podati se navalom sovražnikovim. „Čujte in molite, da v skušnjavo ne padete“, nam pravi naš božji Odrešenik. Pisano je da Bog nigdar ne zapusti duše, ki se v britkih skušnjavah z gorečo molitvijo k njemu zateče. Ako pa molitev nikoli ni zastonj, jo bo Bog posebno rad vslišal, keder ga čuječa duša na pomoč kliče v svojih velikih duhovnih potrebah. Zato priporočajo vsi učitelji pobožnega življenja, da naj kristijan to orožje v roke vzame precej, kaker hitro se zave, da ga skušnjave martrajo; da naj se s celim srcem in sè vso gorečnostjo k Bogu oberne v molitvi, ali vsaj da naj mu pošlje kak serčni izdihljej. To so sicer kratke, pa kaj izdatne molitvice, ki prihajajo iz dna serca in z malimi besedami izražajo serčna naša čutila, zato pa tudi segajo do božjega serca in ga tako rekoč ranijo. Tacih serčnih izdihljev se je posluževal kraljevi Prerok; njegovi psalmi so jih vsi polni. Taki izdihljeji so bili v navadi pri svetih puščavnikih, katerim so bili naj primernejše in naj izdatnejše orožje proti sovražnim napadom. Vajeni so jim bili vsi svetniki božji in vse bogoljubne duše v svojo naj večo srečo. Navadimo se jih tudi mi, zlasti ob času skušnjave jih ne opuščajmo, in prepričali se bomo, koliko premore to duhovno orožje zoper vsacega sovražnika. Sveti apostelj Pavel tudi priporoča, da bodimo zoper skušnjave oboroženi „z oklepom vere in ljubezni in s čelado upanja izveličanja“. Vero in ljubezen imenuje apostelj oklep. Oklep je bil v starih časih neko železno orožje, s katerim so si vojščaki svoja persa zavarovali. Kaker so se namreč na oklepu polomile sovražne pušice, tako imate tudi te dve čednosti tako moč, da se ž njimi odbijajo vse ognjene pušice peklenškega duha. Ravno tako imenuje sveti apostelj upanje izveličanja čelado. Kaker je namreč čelada zato, da glavo brani, tako vterjuje živo upanje izveličanja našo voljo, da je zmožna premagati vse napade duhovnih sovražnikov. In zares, kako se bo mogel vdati, da privoli v skušnjavo, človek, ki je oborožen z živo vero, ki z nebeško lučjo razsvitljen premišljuje strašne rešnice svete vere, kako ostro pravico božjo da si nakopava, kedor se greha ne ogiblje, in kako velike kazni da so grešniku za-

žugane; človek, ki resno premišljuje, da se z grehom žali neizmerni in neskončni Bog, in da se ž njim njegova predraga in presveta Kri z nogami tepta? Človeka, pravim, ki ima te in druge imenitne resnice svete vere vedno živo pred očmi, skušnjava nikaker ne more premagati. Nadalje človek, kateri spozna, kako velika dobrota da je Bog, kateri je v ljubezni do Boga tako vterjen, da pri vsem svojem djanji in nehanji Boga nad vse stavi, kateri le njega ljubi iz celega svojega serca, iz cele svoje duše, iz vse svoje pameti in iz vseh svojih moči; je li mogoče, da se njemu ne bi studilo in gnjusilo vse, kar bi ga moglo zapeljati v greh, ki je tej neskončni dobroti božji naravnost nasproten? Človek slednjič, kateri si je pridobil lepo navado, vse svoje misli in želje obračati proti tistim neskončnim dobrotam, ki jih je Bog pripravil tam svojim zvestim ljubivcem, proti tistemu večnemu veselju, proti kateremu je le blato in prah vsako tudi še tako zaželjeno posvetno veselje; človek, kateri ima vse svoje upanje tje obrnjeno, mora biti na vsaki način oserčen in navdušen, da se hrabro zoperstavlja sleherni skušnjavi in odstranjuje vse zapreke, ki ga ovirajo, da ne bi mogel dospeti do tistih dobrot, po katerih tolikanj hrepeni. Navadimo se tedej, mi kristijani, premišljevati nebeške resnice. Ravno to premišljevanje nam bo pridobilo oklep žive vere in goreče ljubezni in čelado trdnega upanja izveličanja. Proti temu orožju vsa sovražna moč nič ne opravi. Oblecimo vse orožje božje, da se bomo mogli zavarovati pred zadregami hudičevimi. Ni se nam namreč bojevati (samo) z mesom in kervijo, ampak z vladarji in oblastniki, z gospodarji sveta, teh temin, s hudobnimi duhovi, da prestanemo hudi dan tega življenja.

Ni pa še zadosti za kristijana, kateri hoče premagati svoje duhovne sovražnike, da vzame orožje in da se bojuje, potrebno je tudi tretjič, da je v boju stanoviten. Jezus Kristus, naše ogle-dalo in naš božji učitelj pravi, da bo izveličan, ne, kedor bo dobro začel, ampak, kedor bo do konca stanoviten ostal. Človeško življenje je vedna vojska. Hudič, meso in svet ne bodo nigdar nehali nas napadati, zato pa tudi mi ne smemo nigdar odjenjati, ampak hrabro in stanovitno se bojujmo, naj se nam boj tudi še tako dolg in težaven zdi. Res, da je slaba naša natora in da se hitro naveliča vsacega truda, ali nikar ne pozabimo, da našo slabost božja moč podpira. Sicer pa govori sveti apostelj Pavel, da se nismo še zoperstavljali do kervi v boju zoper greh. S tim

hoče reči: Ako bi bila naša vojska tako huda, da bi morali v njej ranjeni biti in svojo kri preliti, ne bi se smeli vtruditi; tudi v ranah in v kervi bi se morali braniti do konca svojega življenja. Še celo, ako bi bili tako nesrečni, da bi padli pod težo skušnjav, še ta padeč nas ne sme ostrašiti; samo vstati moramo spet in s toliko večo serčnostjo boj nadaljevati. Veliko jih je dobro začelo, pa stanovitni niso ostali vsi. Oj, na smertno uro bodo sprevideli ti reveži, kaj da jim je bilo potrebno; v koliko tolažbo bi jim bila takrat zavest, da so v dobrem do konca stanovitni ostali! Sicer pa naj bo na videz naša vojska tudi še tako dolga, vendar moremo reči, da ne traja več ko en dan; ali je mar celo naše življenje dalje ko en dan, ako se primerja z dolgo večnostjo?

Serčne torej bodite, kerščanske duše! v svojih skušnjavah, pridno se poslužujte omenjenega orožja in stanovitne ostanite v boju pa nikar se ne bojte, zakaj glejte, Bog sam je tisti, kateri dopušča, da ste skušane. Kaker vsako drugo reč, tako obrača njegova neskončna dobrota in neizmerna modrost tudi skušnjave nam v prid in v večji dobiček.

b) Lastno je božji previdnosti, vravnati vse reči tako, da ž njimi doseže svoj prevzvišeni namen, ki je čast božja in izveličanje duš. Tudi navadne reči in nesreče, da, celo hudobije se ne morejo odtegniti tej božji naredbi. Marisikaj se nam zdi, da je božji volji nasprotno, da jo zaderžuje ali ovira, ali ravno to božja dobrota in modrost na prečuden način tako oberne, da tim lepše doseže svoje presvete namene. Kaj je bolj protivno večnemu izveličanju, kaker skušnjave, ketere Bog pripusti, da stiskajo pravične? Ali se nam ne zdi boljše, da bi jih Bog odvrčal? Toda prepustimo to njegovi previdnosti! Naj se le trudi svet, naj se napenja meso, naj si prizadeva hudič, da bi zapeljal v greh; vsegamogočna in neskončno modra božja previdnost bo znala ravno te napade tako obrniti, da bodo duši v naj večji prid in dobiček, kaker govori sveti Apostelj: „Bog bo storil sè skušnjavo dobiček“. Gotovo je naj večji dobiček za dušo to, da ponižno misli sama o sebi, da je čuječa in skerbna za dobro, da se vadi in rase v čednostih in zaslugah za nebesa. In glej, ravno ta trojni dobiček izvira po božji dobroti in modrosti za stiskano dušo iz skušnjav, ketere jo nadlegujejo.

Da govorimo precej o prvem dobičku, v čem obstoji prava ponižnost? Ponižnost obstoji v tem, da se človek spozna takega, kakeršen je v resnici, namreč poln greha in slabosti, zmožen za

vsako hudobijo; da se tacega spozna ne samo sam pred seboj, ampak tudi pred Bogom in pred ljudmi; da sprevidi, kako neobhodno potrebna mu je na vse strani božja pomoč zavolj njegove velike reve. Nikar pa ne mislimo, da so take ponižne misli o samem sebi nekaj odveč, da je to potrebno samo tistim, ki so se popolnoma posvetili duhovnemu življenju. Nikaker ne! To se zahteva od vsacega kristijana sploh, kateri si hoče to častno ime v resnici zaslužiti. Saj je vse kerščanstvo sezidano na tej podlagi, to je, na ponižnosti in na pravem spoznavanju samega sebe. Ali se pa najde taka ponižnost povsod pri kristijanih, ali vsaj pri bogoljubnih dušah? Ali kažemo v djanji, da se zares spoznavamo za tak nič, kaker smo? Koliko praznega dopadajenja imamo sami nad seboj, ako smo kaj dobrega storili! Kolikokrat se brez vsake potrebe hvalimo in bahamo! Kako natančno pa pretresamo vsako besedo, vsako djanje, vsako stopinjo svojega bližnjega! Kako ostro ga večkrat sodimo, tudi brez pravega uzroka! Vse to je gotovo znamenje naše ošabnosti, vsled ketere le sami sebe povišujemo in se nad druge povzdigujemo. Koliko je tudi naše zaupanje v same sebe in v svoje lastne moči! Kolikokrat se lotimo kacega dobrega dela, pa ne povzdignemo pred svojega duha k Bogu, da bi ga ponižno pomoči prosili! To je spet živ dokaz, da ne spoznamo, kako potrebni da smo vedne podpore od zgoraj. Jasno je tedaj, da nam večkrat primanjkuje tega, kar je bistveno v kerščanski pobožnosti, to je, prave ponižnosti. Mi hodimo po poti, ki nikaker ne pelje k izveličanju, zakaj to ni tista pot, katero nam kaže sveti evangelij in kteri ima sveto ponižnost za svojo podlago. Toda kedo nam bo odvzel to slepo prevzetnost? Kedo nas bo pripeljal nazaj k pravemu spoznanju svoje ničevnosti? Kje bomo dobili kerščansko in ponižno boječnost, da se ne bomo tako prederzno zanašali na svoje lastne moči? Ali glej tu prečudno modrost in dobroto božjo! Ravno skušnjave, s kterimi hoče sovražnik našega izveličanja našo dušo pogubiti, so v božjih rokah orodje, s kterim jo pelje k ponižnemu in izveličavnemu spoznavanju same sebe. „Bog bo dal sè skušnjavo dobiček“. To jasno priča zgodovina z brezštevilnimi izgledi. Ali pokaj bi iskali dokazov drugod, saj nam ravno to poterjuje vsagdanja skušnja. „Mi velikokrat ne vemo, kaj smo, pa skušnjava nam odkrije, kaj smo“. Tako je pisano v 13. poglavji knjige imenovane: Hoja za Kristusom. Marisikomu se zdi, da je dobro vterjen v veri, in hvali se sam pri sebi, da mu je obena reč ne more oma-

jati. Ali kako se goljufa, ker ponižno ne spozna svoje slabosti! Skušnjave ga spreobernejo. Keder ga namreč začne svet zbadati in napadati s šaljivim zasmehovanjem, takrat sprevidi, kako malo da se mu more zoperstavljati. Njegovo na videz tako terdno vero motijo raznoteri dvomi, spodkopuje jo napačna boječnost in prazen strah pred ljudmi. Še le takrat se prepriča, da k serčnemu in stanovitnemu izpoznavanju kerščanske vere mu ne zadostijo človeške moči, ampak da mu je pomoč iz nebes k temu potrebna. Drugi misli, da verlo dobro hodi po stezah bogoljubnosti. Popolnoma zadovoljen je sam s seboj in veseli se svojega dušnega stanu. Zdi se mu, da je že na pol v nebesih. Toda vse to traja samo tako dolgo, dokler ga peklenški duh s svojim zalezovanjem v miru pusti. Keder pa prihrumi nad njega vihar skušnjav, takrat naglo izgine tista občutljiva gorečnost, duh se mu otemni, gosta megla ga obdaja. In on, ki se je malo pred mislil tako vkoreninjenega v dobrem, zdaj čuti vso slabost svojih moči, čuti neizmerno revščino in nestanovitnost svojega serca, čuti veliko potrebo milosti božje. Tako se uči, da v samega sebe ne sme zaupati; tako spoznava, da brez božje pomoči ne more nič dobrega storiti, ampak, da po besedah sv. Aposteljna pride vsa zmožnost za dobro od Boga: „Ne kaker da bi bili zmožni kaj misliti sami od sebe, kaker iz sebe, ampak naša zmožnost je od Boga“. Ob kratkem, v skušnjavah se človek uči resnično in ponižno spoznavati samega sebe, in to je temelj kerščanskega življenja. Pervi dobiček tedaj, ki izvira iz skušnjav, je očiten.

Drugi dobiček, ki prihaja duši od skušnjav, ketere jej Bog dopušča, je ta, da postaja bolj pazljiva na nje in bolj skerbna za duhovne reči. Večkrat se nas loti duhovna mlačnost in lenoba, in, kar je še hujše, še ne spoznamo, koliko škodo da dela to naši duši. Duhovna lenoba je namreč nekak strupen zrak, ki okuži vsako dobro delo. Po njej preslepljeni preziramo včasih naj važnije zadeve svojega izveličanja; ona ovira vpliv božjih milosti na našo dušo; ona je nekako odmikanje od Boga, in se konča s tim, da dušo pahne v pogubljenje. Dobrotljiva previdnost Gospodova pa pripusti napade skušnjav, pravi sveti Janez Krizostom, da se po njih zaspanci predramijo, da pazljivo čujejo sami nad seboj, in da skerbno opravljajo dobra dela kerščanske pobožnosti. „Nas, ki dremljemo in smo padli, zbuja in spodbada in pobožnejše dela skušnjava po svoji naravi“. Ali mari ni tako? Ravno skušnjava človeku pokaže njegove dušne slabosti in po-

manjkljivosti. Da, neprenehoma mora čuti nad svojimi počutki, goreče mora moliti, neutrudljivo opravljati navadna dela svoje pobožnosti, svete reči mora premišljevat. Vsega tega mu je potreba, ako hoče v skušnjavah obstati in ne omagati. Ker pa noče, da bi ga skušnjave premagale, oživi se k novi in pravi gorečnosti, začne se pridno zatajevati, nigdar ne opušča molitve, vtopi se v resno premišljevanje prevažnih večnih resnic. Tako se vzderži duša vedno pri Bogu in ž njim združena. Popred je bila mlačna in lena in v veliki nevarnosti zastran svojega izveličanja, zdaj pa čversto in varno koraka proti svojemu cilju. Odkod ta sprememba? Skušnjave se svojimi sovražnimi napadi so jo predramile. Tudi v tem obziru obrača Bog skušnjave v naj večji korist naše duše.

Mislmo si pa dušo, ki pa v resnični ponižnosti spozna svojo ničevnost, ki vterjena v gorečnosti in čuječnosti hodi po poti Gospodovi; ali so morebiti njej skušnjave brez koristi? Nikaker ne! Po božji naredbi, govori sveti Janez Krizostom, morajo služiti skušnjave tudi v ta namen, da pomagajo njegovim služabnikom množiti čednosti in zasluge. „Skušnjave se dopuščajo, da se po njih v čednostih vadi in zasluženje množi.“ V bukvah Sodnikov beremo, da so ostali v obljubljeni deželi neketeri sovražniki izraelskega ljudstva, kaker n. pr. Sidonci, Kananejci, Hevejci. Zakaj je Bog to pripustil? Zato, „da po njih uči izraeljce, in da bi se pozneje navadili tudi njihovi otroci, vojskovati se s sovražniki.“ in da bi se vterdili v močeh in v rabi orožja. Ravno tako tudi Bog pripušča, pravi Kasijan, da imajo njegovi zvesti služabniki svojih dušnih sovražnikov, naj bi jim nigdar priložnosti ne manjkalo, v čednostih se vaditi in vterjevati. Vihar stavi na poskušnjo moč in spretnost mornarjevo, tako uči sveti Bazilij, vojska hrabrost vojakovo, skušnjava pa čednost kristijanovo. Čednost se skazuje in izpopolnjuje v boju in v protivnostih. „Čednost se vterjuje v slabosti.“ Job je postal tako poterpežljiv, ne v sreči, ampak v velikih britkostih in težkih poskušnjah. David se ni pokazal nikoli tako veledušen in pohleven, kaker takrat, ko ga je Savelj preganjal in Semei preklinjal in kamnjal. Egiptovski Jožef je skazal svojo nedolžnost in čistost, keder je bil napaden v Putifarjevi hiši. In to velja o čednostih vsake pobožne duše, vsacega pravičnega človeka. Resnično je tedaj kar je pisano v Hoji za Kristusom: „Vsi svetniki so prestali mnogo nadlog in skušnjav, in so napredova-

li. Gospod hoče našega posvečenja in našega izveličanja, zato pripušča, da smo pogostoma skušani. Tako imamo priložnost čedalje bolj vaditi in vterjevati se v čednostih, v veri, v zaupanju, v poterpežljivosti, v vdanosti, v čistosti, v ljubezni i. t. d. Sè skušnjavami nas hoče Bog očistiti vsacega madeža greha in vsake priverženosti na svet. On hoče, da hrepenimo po nebeški domovini, ne pa, da se navežemo na siromašne dobrine sedanjega življenja. Popotniki smo in ne smemo gostišča ljubiti ko svojo domovino, pravi sveti Avguštin. Po božji volji moramo za to skerbeti, da si nabiramo zaslug za nebesa, skušnjave pa nas vadijo in vterjujejo v čednostih, in ravno s tim nam ponujajo najlepšo priložnost, množiti svoje zasluge za oni svet in povikševati svoje plačilo v nebeškem kraljestvu. Oj, da bi spoznali, kako veliko, kako neizmerno plačilo je pri Bogu pripravljeno duši, katera se v tem življenju iz ljubezni do Boga vojskuje za čednost! Kako bi bili pač veseli, da imamo priložnost se vojskovati; kako marljivo bi si pač prizadevali, odbijati vse sovražne napade! Serčno torej se bojurno in ne strašimo se skušnjave, naj bo tudi še tako velika. V Boga stavimo vse svoje zaupanje, pa stano- vitni ostanimo v boju in hrabro se zoperstavljajmo svetu, peklu in mesu! Milost in pomoč Jezusa Kristusa je z nami. On se je vojskoval sè svetimi marterniki in sè vsemi pobožnimi dušami, ki se zdaj vesele v nebeški slavi; tudi v nas in z nami se bo vojskoval. Sicer pa, ako se nam vojska le pretežka zdi, pomi- slimo, da samo malo časa traja, da za njo sledi neminljiva slava v nebesih, kjer ne bo več bolečin, ne žalosti, ne terpljenja, ampak mir in radost in veselje na veke.

P. E. T.

Iz katoliških misijonov.

Kitajska puščavnica.

Kitajska dežela je strašno daleč od nas, in žalibog, tudi število tamošnjih kristijanov je še daleč za našim. Sicer je pa tudi po Evropi mnogo ljudi, ki so le po imenu kristijani, drugače pa sedijo v temi, kaker večina mnogobrojnega kitajskega naroda in še v huji nevarnosti so, kaker pravi Zveličar sam.

Tam v tisti neizmerno veliki deželi mej poganskim ljudstvom sejejo katoliški misijonarji iz raznih redov seme svete vere, ki

začenja semtertje lepo korenine razširjevati in lepe cvetlice roditi. Žalibog da moramo pa s Kristusom tožiti: „Žetev je velika ali delavcev je malo“. Tako je došlo tudi nedavno našemu generalnemu ministru iz Kitaja od nekega frančiškanskega misijonarja sporočilo — (red sv. Frančiška ima tam mnogo misijonov) — da mu manjka delavcev, ki bi narod ne le kerščevali, ampak, kar je zelo potrebno, tudi kerščene dobro podučevali in v veri vzdrževali. Hudobni duh neprestano pazi, kako bi mej pšenico ljuljko zasejal in vsajene nežne rastline pomendral. Moramo si toraj dobro zapomniti in izverševati Jezusovo opominjevanje, ki pravi: „Prositate Očeta žetve, da pošlje delavcev“, da vname verlim — tudi slovenskim — mladeničem serca in razsvetli njih um, ter jim očversti voljo, da bodo nesli ime Jezusovo mej narode — da se bo še obilno takih cvetic razcvetlo, kaker je sledeča, ki nam jo sporoča nemški list „Die kath. Missionen“, v četrtem zvezku letošnjega letnika.

Neki misijonar, iz Jezusove družbe, kteri ima v Kitaju mnogo misijonov, podati se je moral pred nekoliko meseci na pot in veslati novzgor po „Modri reki“; namenjen je bil obiskati podkralja v Nankingu. Ko priveslajo do takoimenovanega „Hudičevega gorovja“, kjer je mnogo nevarnih skal v vodi, zadene čoln ob eno ter se preoberne. Vbogi pater pograbi naglo brevir in popotni list ter se spne s pomočjo treh katehistov*) komaj na suho. Veslarji se imeli 48 ur opraviti, da so čoln zopet za vožnjo priredili. Mej tem spleza pater s svojimi spremljevalci na verh pečevja, da poišče za ta čas kakšno zavetje. V četerti ure so na verhu. Ali kako se zavzamejo, ko ne vidijo drugega, kaker gole stene. Molili so, da bi jih dobri angelj do kakšne kočice pripeljal, ker od ranega jutra niso nič zavžili in so mnogo strahu prestali. Kako so bili veseli, ko so mej pečevjem majhin vertiček zagledali! in kako se začudijo, ko vidijo pred seboj staro ženico v obnošeni ali snažni obleki!

Komaj starica misijonarje zapazi, pade jim pred noge ter jih prosi blagoslova.

„Koliko časa si že tukaj?“ — vpraša jo pater.

„Petintrideset let“, — odgovori mu ona. — „Od kod si prišla?“ — „Iz vasi Čang-Ku-Kiad, dve uri daleč od tukaj“.

— „Kako ti je ime?“ — „Elizabeta Ku“. — „Koliko let imaš?“

---

*) Katehisti so pomagavci misijonarjev v podučevanju.

— „69 let“ — „Ali si omožena?“ — „Ko mi je pred 36 leti mož vmerl, zahvalila sem se Bogu za njegovo smert“.

— „Kaj si res njegovo smert želela?“ — „Pater — pravi starica — že od mladosti sem gojila edino željo, vdati se popolnoma molitvi; ali ko sem bila 16 let stara, prisilili so me stariši stopiti v sv. zakon, in vbogala sem jih. Moj mož je bil dober kristijan. Molila sva vsako nedeljo ob znožji tega gorovja in tam mi je večkrat rekel: „Prosiva Boga, da naj mene kmalu k sebi vzame; ti lahko sveta postaneš, ali jaz ne bom nikoli svetnik, zato je bolje, ako jaz pred vmerjem. Zapustim ti svojo hišo in obe njivici; potem se lahko v gore skriješ, da tam premišluješ in za me moliš! In res ga Bog kmalu s tega sveta pokliče. Svojo imovino sem dala svojemu netjaku Andreju Ku pod tim pogorjem, da mi da vsaki teden šest funtov kruha in nekaj soli. Poiskala sem si potem oddaljeno mesto, kjer bi me radovednost ne nadlegovala. Ljubi Bog mi je dal, da sem je našla, in blagoslovil me je, ker za celo leto imam dovolj zelenjave, da preživim sebe in lahko tudi kaj vbogim dam, kedar grem v vas“. —

„Ali greš večkrat v Čong-Ku-Kiad?“

„Samo ob času misijona, da sem pri sv. maši in poslušam pridigo“.

„Ali te ni strah tako samo v tih gorah, kjer hudobni duhovi gospodarijo — kaker se govori“?

„Jaz se nigdar ne strašim in se le tedaj hudiča bojim, ko bi smertno grešila“.

„Ali si pa gotova, da nisi v stanu smertnega greha?“

„Ali mislite vi — reče Elizabeta ponižno — da je mogoče Boga težko razžaliti, brez da človek to ve in hoče? Prepričana sem, da se ne greši lahko smertno, ako človek Boga ljubi, in ako je pripravljen raje vmreti, kaker njega razžaliti. Svoje vesti nisem jaz nigdar drugače izpraševala, ker mi nigdar ni na um prišlo, da bi takega zločinstva kriva bila. Ne, res nisem kriva; moji spovedniki so mi zmirom tako povedali“.

„Kaj pa delaš cel dan tukaj?“ — nadaljuje misijonar. „No, saj molim. Šestkrat na dan ustno, drugi čas pa premišlujem“.

„Povej mi pa še, kako premišluješ?“

„Oh, pater, ne prašajte me po tem! Jaz sem vboga nevedna ženica. V svoji votlini se veržem na kolena ter govorim: Ljubi Bog, vem da toliko pobožnih žen nima drugega opravila, kaker da tebe ljubijo, da so tako tvoje zveste služabnice, — da tebe

samega ljubijo, tudi če ne znajo brati ali če nimajo knjig. Zatoraj prav na tiho z menoj govori, razsvetli me, obudi v meni take misli, ketere naj me tako močno prevzamejo, da ne bon več na se mislila“.

Naprej ne govori več sporočilo, ali dovolj je povedano, da nas mora z občudovanjem navdati in k dobremu spodbujati. Hvaljen bodi dobri Bog, ki si zbuja povesod prijatelje in svetnike.

*

Iz prijateljskega lista iz Indije.

Diamant 21. feb. 1888.

.....
Hvala neskončno Dobrotljivemu, naše dosedanje brodarjenje je bilo vedno prijetno, in sicer glede vremena kaker tudi zdravja vsega moštva naše ladje. Do zdaj se tudi nobena posebna nesreča ni pripetila. Le vročina, akoprav smo se je že precej privadili, nas nekaj trapi. V mojej kabini je je navadno od 30-32° Cel. — Od našega ločenja iz Pulja pa do danas smo imeli le trikrat dež, in sicer okoli 20. dec. v Bombaju (pa le majhin), na 2. januarija v Goa (velik) in danas zjutraj nekaj v Diamand, blizu Kalkute v reki Ganges.

Tudi nevihte nismo še imeli nobene, le od 30. jan. do 4. feb. ko smo odpluli iz Kolombo v Bengaljsko morje, smo imeli visoke valove, ki jih je napravljajl močan sever; pri tej priliki je več ljudstva naše ladje morská bolezeu napadla. — Do pervega mesta (Korači) v Indiji, so bila vsa mesta in dežele t. j. v Arabiji, Perziji in Belučistanu za nas res dolgočasne. Vse do kamer je v teh deželah naše oko doseči moglo. je bilo čisto brez rastlinstva in najžalostniša oblika puščave, ketero si more človek misliti. Mesta skoraj popolnoma v prvotnem stanu t. j. brez reda, in snažnosti, in menim da je pred tisoč leti moglo biti, kaker dandanes, ker napredka tukaj v nobenem obziru ni videti. Po vseh teh deželah so razun nekaj judov, ker teh ne sme nikjer manjkati — le mohamedanci, res pravi dušni in telesni zaspanci! Akoravno štejejo većinoma ta mesta po okoli 30.000 duš, vender nismo našli najmanjega znamenja katoliške vere ali ketere druge kristijanske ločine.

Lahko si tedaj mislite, kako mi je bilo pri sercu, ko sem skoraj po dveh mesecih v Korači zopet v katoliško cerkev stopil!

Ker je bilo ravno nedelja (4.12) popoldne, začel se je blagoslov, pri katerem je bilo jako lepo petje, ki me je do solz ginilo . . . . . Korači je res prijazno mestece in ima več katoliških in protestantovskih cerkev, ker je tukaj veliko kristijanov. — Iz tega mesta smo odpluli v Bombaj, kjer smo se vstavili od 15—29 dec. Mej 800.000 dušami, ki jih to mesto šteje, se nahaja prav mnogo raznih narodov, ver in šeg, ker je tukaj ljudstvo jako mešano. Kaker povsod v vzhodnji Indiji, je večina prebivavcev Brahmanske vere. Po celem mestu je razen pagod ali templjev, tudi mnogo kapelic, kjer se vidijo razne smešne krivoverske ceremonije; posebno kedar si malajo čelo (neketeri tudi truplo) z erdečo, rumeno, ali belo barvo, kaker k tej ali drugi kasti spadajo. — Neketere pagode so z jako neumnimi in otročjimi kipi naložene, da je človeku res težavno smeha se zderžati.

Od 2—5. jan. smo bili v Goji (Goa), 9—11 v Kalikut; 14 in 15 v Kočin; 19—20 v Kolombo na otoku Cejlon; od 7—9 febr. smo dospeli v Diamant, kjer moramo čakati do 23. t. m. (feb.) da se voda reke Ganges-a nekaj zviša, in potem odplavamo v Kalkuto, do koder imamo le nekaj ur vožnje. Upam da bom v Kalkuti, kaker v največem mestu vzhodne Indije, videl mnogo mikavnih reči. — Z veseljem Vara naznanjam, da je po vsih mestih Indije, kjer smo mi bili, mnogo katoličanov, in z radostjo sem opazoval pri mnogih tih černih in skoro popolno nagih prebivalcih na persih jim visečo podobo prečiste D. Marije. V obče moram reči, da je pobožnost tukajšnjih katoličanov vse drugačna kaker v naših deželah v Evropi; tukaj je tako lep mir in tihota v cerkvi, kaker marsikje v naših cerkvah ne. Posebno se tu vidi pri vseh katoliških stanovih lepa p o n i ž n o s t. In cerkve! Kako lepo, kako prijazno so opravljene, da človeku serce od veselja igra, ko v ta svetišča stopi! — Več ko premišlujem, več ko te kristijane z nami evropejskimi kristjani primerjam, jasniše se mi kaže srečna bodočnost, ki je odločena tukajšnjim prebivavcem, mejtem ko jo Evropa sama očitno zametuje! V Kolombo sem govoril s francoskimi misijonarji, ki so mi veliko ljubeznjivost in prijaznost skazali. Mej drugim so mi pripovedovali, da, hvala Bogu, katoliška vera mej malikovalci dobro napreduje posebno mej budisti, manj mej brahmanci; celo nič pa ne mej muhamedanci, ker se ti preterdo derže svojega sleparskega preroka Muhameda.

Razun mesta Goa, portugijske, in Pondišeri, francoske naselebine je vse drugo pod angleško vlado. Mestice Pondišeri je

prava priča, koliko sposobnejši so francozi za civiliziranje ljudstva, kaker Angleži; snaga, lepota, red tega mesta je kaj veselega, kaker je tudi prijaznost ljudi čudovita. Kedar sem se po tem mestu šetal, so me od vseh strani pozdravljali, kar se v angleških kolonijah le redko dogodi. Pa se ve da ta ponižnost, prijaznost, kaker tudi red in snaga ni zasluga francoske vlade, ampak nesebičnega in nevtrudljivega delovanje francozkih misijonarjev.

Cvetlice iz puščave.

(Po Kr. Šmidu P. H. M.)

Ne delaj dobro zavoljo ljudi.

Učenec svetega Makarija je dejal nekoč svojemu opatu: „Ko sem živel še mej brati v samostanu, sem mogel brez težave dolgo se postiti, in vsako okrepilo odverniti; zdaj pa, ko sem daleč od bratov v svoji samini, se lakota oglašja prav kmalu in hudo, tako da se prav težko postim. Ljubi oče, povejte mi, od kod je to?“ — Makarij odgovori: „V samostanu so te videli sobratje, da se postiš, in marisikteri potnik je s perstom kazal na te. V samini pa tvojega posta nihče ne opazi, in tvoja častihlepnost nima hrane; ne siti te več človeška hvala, ki je prej delala, da si na lakoto pozabljeval“. Prav potrebno nam je, da si k sercu jemljemo opomin Izveličarja: „Varujte se, da ne boste delali svojih dobrih del, da bi jih ljudje videli, če ne, pri svojem nebeškem očetu ne bote imeli nobenega plačila“.

Zahvala za vslišano molitev.

Z R a k e k a se zahvaljuje M. S. presvetemu Sercu Jezusovemu, Mariji Devici, sv. Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu za pomoč v velicah družinskih stiskah. (Za darilo poslano za kolegij sv. Antona priserčna hvala! Bog poverni!)

O d N o v e c e r k v e se zahvaljuje J. S. Materi božji, sv. Ani, sv. Frančišku in sv. Antonu za ozdravljenje.

I z L o k o v c a se zahvaljuje J. S. tretjerednik, Bogu, Materi Božji in sv. Antonu za ozdravljenje vsled devetdnevnice.

Z Dolenjskega smo prejeli dopis o pomoči, ki jo je zadobila neka imenitna oseba v veliki dušni stiski. Kedo je ta oseba ni povedano; tudi podpisa manjka. Kedo nam je porok, da je res, kar se pripoveduje?

Od Sv. Benedikta, 18. sušca 1888. Bila sem letošnjega leta v veliki dušni zadregi in velikem dušnem nemiru. Ni mi je bilo pomoči od nobene strani. Skoro mi je bilo za obupati. Pa spomnim se, da sem večkrat bila uslišana na priprošnjo Marije, sv. Jožefa, sv. Antona Padovanskega. Tudi zdaj v ti veliki stiski se obrnem z velikim zaupanjem k Mariji, sv. Jožefu, sv. Antonu Padovanskemu. Mislila sem si, če je k Božji časti in mojemu dušnemu izveličanju, mi bo Bog po priprošnji svojih ljubljencev pomagal. In na enkrat je prišla pomoč po nepričakovanem potu. Zdaj pa sem neizrečeno vesela, in se zahvaljujem Mariji, sv. Jožefu, sv. Antonu Padovanskemu in tudi svojemu spovedniku za tako čudovito pomoč.

M. Z. tretjerednica.

Iz Libušnjega. Moj 6 letni sin je nevarno zbolel. Že več kakor 3 dni ni jedel ničesar, tudi govoriti ni mogel. Priporočujem se z vso družino sv. Antonu in sv. Frančišku z obljubo, da hočem v „Cvetji“ naznaniti, ako bom vslišan. In glej! česar se ni nihče več nadejal, zgodilo se je. Deržali smo otroku že mertvaško svečo misle, da umira. A on me prijazno pogleda in nagovori: „Oče! jaz sem zdrav, dajte mi kaj jesti, ker močno sem lačen.“ Ne morem izreči, kakošni čuti hvaležnosti so me pri tej priliki obhajali; le samo to vskliknem: Bog bodi hvaljen in česčen! Sv. Anton in sv. Frančišek prosita za nas!

Janez Sturm, oče.

Iz Riherberka. Po neskončni milosti božji, in na priprošnjo preblažene Device Marije, sv. Jožefa, sv. Frančiška, sv. Antona in družih svetnikov, katerim sem se priporočevala, sem bila mnogokrat rešena v velikih dušnih in telesnih stiskah in potrebah. Posebno pa enkrat ko sem bila v strahu priti v smertno nevarnost, iz ketere sem bila pa srečno rešena. Obljubila sem večkrat uslišanje po „Cvetju“ naznaniti, kar tudi zdaj s serčno hvaležnostjo spolnujem. Čast in hvala tisočkrat presveti Trojici, predobrotljivi in preblaženi Mariji prečisti Devici, in božjim svetnikom. Prosim čč. bravec „Cvetja“, da bi vsaki bodisi v kateri koli stiski hoče, s terdnim zaupanjem v nebesa svoje oči obračal, gotovo bo od tam gori zadobil pomoč, ako bo Bogu v čast in njemu v zveličanje.

Tretjerednica.

S Planine, 17. m. tr. 1888. Lansko leto sem zbolela, da nisem mogla več dni nog pregeniti. Priporočala sem se Lurški M. B., sv. Frančišku in sv. Antonu; in glejte! kmalu sem ozdravela, da sem mogla hoditi k sv. mašam, kar je bila posebno moja serčna želja. Hvalo torej očitno izrekam Lurški M. B., sv. Frančišku in sv. Antonu Pad. Pa zahvaliti se tudi moram, da me je gotovo na teh priprošnjo Bog uslišal, da je tudi lani v kratkem času terdno zdravje zadobil moj sin in neka sorodnica. M. Z-k.

Iz Žiri, 2. m. tr. 1888. Cele dve leti sem bile vsled prehlajenja hudo bolna po vseh udih, na priprošnjo sv. Antona Pad., sv. Frančiška in preblaž. D. M. sem ozdravela, za kar Bogu in vsem omenjenim svetnikom večna čast in hvala! M. G.

Priporočilo.

V molitev se priporočajo rajni udje tretjega reda sv. Fr. iz Dolske skupščine pri Litiji: Medved Terezija (Marija) † 4. jun. 1886, Občinar Jože, (Janez) 8. jan., Kovač Franc (Jožef) † 18. marca, Bajec Ana (Marija) † 17. maja, Knes Anton (Franc Ser.) † 26. maja, Višnikar Ana (Marija) † 20. febr., Anžič Alojzij (Franc S.) † 9. jun., Podlogar Juri (Franc Seraf.) 16. avg., Povše Anton (Franc Seraf.) † 7. okt., Sluga Franc (Alojzij) † 5. nov., Šalehar Marija (Antonija) † 5. nov., Žibert Neža (Marija) † 8. jan. 1888, Sladič Marija (Klara) † 30. marca; nazarške skupščine: Papež Mica (Ludovika), Omladič Neža (Cecilija), Navodnik Helena (Frančiška).

Dalje se priporoča E. J., da bi mu ljubi Bog po priprošnji sv. Antona vslišal neko vže večletno ponižno prošnjo. (V ta namen za kolegij sv. Antona poslano darilo smo odpravili na svoje mesto. Hvala tudi za nadaljnji blagovoljni namen!)

Neka tretjerednica priporoča dva zakonska človeka; neke-tere druge osebe se posebno priporočajo v molitev.

Neka dekle iz žirovske skupščine priporoča svojo mater, eno sestro in svojega brata, potem neko dekle bolno že dve leti, da bi ozdravelo, ako je volja božja. Zopet neka dekle ravno od tam priporoča očeta in mater in neka druga, da bi mogla zapovedi božje natanko spolnjevati.

